

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1982. május 03. bel.

h é t f ő

sb0001 4 130 mtib1001

uj kereskedelmi létesítmények a kerületekben

1982. május 3. - bár budapest idei fejlesztési tervének középpontjában a lakásépítés áll, hozzákapcsolódva fővárosi tanácsi beruházásban több új kereskedelmi létesítményt is átadnak rendeltetésének. leginkább a iii., a xiii. és a xxi. kerületben javulnak a lakosság vásárlási körülményei.

békásmegyeren, ahol az elmúlt hónapban abc-áruházat nyitottak meg, a vásárcsarnok mellett e félévben átadják a negyed hetedik abc-jét, amely ezer négyzetméter alapterületen fogadja majd a vásárlókat. szomszédságában önkiszolgáló étterem és eszpresszó nyílik, később pedig cukrászda létesült.

angyalföldön a gyöngyösi uti lakótelep csaknem másfélezer lakásához csatlakoznak a negyed központjában az első kereskedelmi létesítmények. a félév végéig abc-áruház, mellette zöldség- és dohánybolt nyílik. kereskedelmi és szolgáltatóházat is avatnak, többek között gyermekruha szaküzlettel, háztartási és cipőbolttal, javító- és szolgáltató üzletekkel.

csepelen a lakótelepekhez kapcsolódó kereskedelmi beruházások közül a szabadság-erdősor uti negyedben az év első felében 1.400 négyzetméteren abc-áruház és zöldségüzlet kezdi meg működését az erzsébeti közért vállalat üzemeltetésében. a szentmiklósi uti lakótelepen hasonló méretű üzletház nyílik abc-vel vendéglátó egységgel, a kalamár józsef uton pedig 300 négyzetméteres abc-áruház

építése fejeződik be. a tervek szerint a duna utcában önkiszolgáló éttermet és bisztrót, a kossuth lajos utcában csaknem háromezer négyzetméteren üzletházat létesítenek egyebek között gyermekruha-szaküzlettel, mezőgazdasági és vas-edénybolttal, kisvendéglővel. ezeknek a műszaki átadása várható az idén. /mti/

ri/tr/s bc hgy
00.10 030582 1723

-.-

sb0002 4 160 mtib1002

háromszázadik rendhagyó irodalomóra

1982. május 3. - még ebben a tanévben megtartják a háromszázadik rendhagyó irodalom-, nyelv- és beszédművelő órát a radnóti miklós színpad művészei: a közelgő jubileum kapcsán gelléri ágnes irodalmi vezető elmondta: idestova nyolc éve határozták el, hogy a szín- és az előadóművészet sajátos eszközeivel megpróbálnak hozzájárulni az iskolai esztétikai nevelés elmélyítéséhez, a tananyag elsajátításához. a színház kapuín kilépve fölkeresik a fővárosi középiskolákat, s ott a padosrok között adják elő a témához kapcsolódó verseket, novellákat, regényrészleteket. népszerűségnek örvendenek a különböző nyelvművelő műsorok is, így például a „nyelvédessanyánk,,, amelynek a forgatókönyvét grétsy lászló írta.

a mind szorosabbá váló kapcsolatot jelzi az is, hogy több helyen a radnóti miklós színpad művészeit kérték fel, támogassa az önképzőkör munkáját, legyen segítségükre az ünnepi műsorok előkészítésében. a kialakult együttműködés sikere elsősorban azzal magyarázható, hogy a színház vezetői, s az ügy fontosságát szem előtt tartó művészek olyan gazdag kínálattal kopogtatnak a tanintézményeknél, hogy abban ki-ki megtalálhatja a neki tetsző programot, s a műsorok igyekeznek figyelembe venni a tantervi előírásokat és a diákok várható érdeklődését.

a kezdeményezés megvalósulásának természetesen vannak gyengébb pontjai is. a közelmúltban tanulók és pedagógusok, közreműködő művészek és tanácsi tisztviselők azzal a céllal gyűltek egybe, hogy megtárgyalják a továbblépés módjait. többen jelezték például, hogy egy-egy produkció időnként túl nagy témakört ölel fel, így elvesznek a részletek, s a fiatalok számára gondot okoz a hallottak feldolgozása. mások a zenét hiányolták, utalva a zene szerepére a fiatalok életében. szóba került a programok bővítésének lehetősége is. számos részvevő ajánlotta, hogy gyarapítsák a kifejezetten

fiatalokról, fiataloknak szóló műsorok számát. hangot kapott az a kérés is, hogy a szakmunkásképző intézetekben több illusztrációs óra legyen, amelyen a művész vers-, novella- és regényrészletekkel támasztja alá a tanár magyarázatát - mondotta végezetül gelléri ágnes. /mti/

i/gi/gk/s bc hgy
00.11 030582 2194

-.-

sb0003 4 150 mtib1003

gépbontók ösztönzése

1982. május 3. - nyereséggel „végződhet,, a kiselejtezett mezőgazdasági gépek ügye; országszerte több ezer régi gép áll sorsára hagyatva a gépudvarok elkülönített részében. az, hogy végülis mi lesz az elhasznált szerkezetekkel, sokáig kérdéses volt. alig akadt ugyanis vállalkozó, aki szervezeten foglalkozott volna átvételükkel, elszállításukkal. a felmérések szerint van olyan gép, amelyik 20 éve áll elhagyatva valamely gazdaság majorjában. a kérdést az agrotek irányításával most újabb vállalkozók vették kézbe; jól felszerelt gépműhelyekkel rendelkező termelőszövetkezetek a gépbontásra rendezkedtek be.

a mezőgazdaságban használt alkatrészek 10 százaléka évről évre hiánycikk. nincsenek olyan leállított gépek, amelyekben megtalálhatók és felújítással rendbehozhatók a kérdéses szerkezetek. az agrotek-ek, - a mezőgazdasági nagykereskedelmi vállalatokat tömörítő szervezetnek - ahhoz fűződik érdekeltsége, hogy vevőit késedelem nélkül kiszolgálja, ennél fogva a régi gépekben „elfekvő,, alkatrészekért hajlandók áldozatot is hozni. egyelőre két mezőgazdasági téesszel, - a somogyásdi és a bajnai közös gazdasággal - kötöttek együttműködési szerződést. ennek keretében 4 millió forintot bocsátottak a gazdaságok rendelkezésre, speciális gépek és berendezések vásárlására. ezekkel még inkább gyorsíthatják a régi szerkezetek szétszerelését, és a felújításnál számításba jövő alkatrészek kiigazítását. különleges hegesztőfelszerelésekkel bevonják az elkopott régebbi alkatrészeket, majd az esztergályos műhelyben méretre „igazítják,, azokat. ezután következik az ismételt felhasználás, amelyről az agrotek kereskedelmi szervezete gondoskodik.

mindenekelőtt a legkeresettebb traktorok szétbontására és alkatrészeik ismételt hasznosítására vállalkoznak a termelőszövetkezetek. az eddigi tapasztalatok szerint ez a munka kifizetődő, esetenként kiemelkedően jó nyereséget hoz. további hat

bel

- 4 -

1982.05.03.

közös gazdasággal folytat tárgyalásokat az agrotek a gépbontás megszervezésére, a helyi gépműhelyek további, ilyen jellegű kihasználására, a szerződő partnerek a nyereséget - meghatározott arányban - elosztják egymás között.

a régi gépeket, berendezéseket, szerkezeteket esetenként az ócskavas árban, máskor magasabb összegért veszik át a tulajdonostól; a szerkezetek további sorsáról már az agrotek- és a vele szerződött üzemek gondoskodnak. /mti/

jf/rj sl hgy

00.12 030582 2415

.-.

sb0004 4 160 mtib1004

kiállítások a magyar nemzeti galériában

1982. május 3 - a magyar nemzeti galériában négy nagyszabású kiállítás anyagának összeállításán dolgoznak, s azokat még ez évben a látogatók elé tárják.

az 1980-ban elhunyt csohány kálmán munkácsy-dijas grafikusművész emlékére júniusban rendeznek tárlatot. munkássága során számos könyvet illusztrált, s majolika faliképek tervezésével is foglalkozott a művész. hatalmas életművéből kevésbé ismert rajzait, litográfiáit, illusztrációit, akvarelljeit és kerámiáit mutatják be. a kiállítással egyidejűleg a szakemberek hozzákezdenek a csohány-életmű tudományos feldolgozásához is.

kondor béla munkácsy-dijas grafikus és festőművész alkotásaiból decemberben nyitnak kiállítást. a legújabb kori magyar képzőművészet egyik legjelentősebb alakjának, - aki rézkarcaival még életében világsiker aratott, s munkásságával iskolát teremtett egész életművét felöleli a tárlat.

a nyár végétől lesz látható a finn népi-nemzeti festészet legkiválóbb képviselőjének, akseli gallen-kóllélának a kiállítása. a művész a századfordulón élt és alkotott, s képeinek témáját szinte kizárólag a nép életéből, a nemzeti mondakörből merítette. festett arcképeket, készített kőrajzokat, fametszeteket, rézkarokat. illusztrálta többek között a kalevalát; népművészeti elemek felhasználásával tervezett butort, szőnyeget, himzéseket. a sokirányú tevékenységét tükröző tárlat anyagának jelentős része a művésztől elnevezett finnországi muzeumból érkezik a galériába, s bemutatják a magyarországon található műveit, illetve az életére, munkásságára vonatkozó dokumentumokat is.

bel

- 5 -

1982.05.03.

az esztendő utolsó hónapjában „xix. - xx. századi szobrászrajzok,„ címmel dokumentatív kiállítást nyitnak meg.

az 1800-tól 1945-ig terjedő időszakra visszatekintő bemutató kettős célt szolgál: egyrészt a magyar nemzeti galéria gyűjteményében lévő szobrászrajz-anyagot viszik a közönség elé, másrészt ily módon adnak lehetőséget a hiányok feltérképezésére, a legfontosabb gyűjtési feladatok meghatározására. az 51 szobrász 144 rajzát bemutató kiállításon olyan egyéniségeket vonultatnak fel, mint ferenczy istván, izsó miklós, stróbl alajos, borsos miklós, ferenczy béni, medgyessy ferenc. /mti/

1 mk/cs/rj/bc hgy

00.13 030582 2249

.-.

sb0005 4 150 mtib1005

gyárhoz megy a skála

1982. május 3. - bevált a skála budapest nagyáruház kereskedelmi ujitása; egy-egy üzemben állítja fel standjait, s helyben árusít. a vállalatok, üzemek szakszervezeti bizottságainak bevonásával előre felméri az ott dolgozók igényeit, s ennek megfelelő áruválasztékkal jelennek meg.

elsőként a budapesti csokoládégyárba költözött ki a skála áruház. két nap alatt félmillió forint értékben vásároltak az üzem dolgozói különféle tavaszi-nyári konfekciót, általában 25-30 százalékos árkedvezménnyel. április utolsó napjaiban az ikarus gyár művelődési otthona adott helyet az áruháznak. itt két nap alatt csaknem kétfélmillió forint értékű árut forgalmaztak. a legkelendőbb a férfi zakó, a női ruha, a fürdőruha volt és műszaki cikkekből is sokat vásároltak a gyáriak.

a tervek szerint további 25 fővárosi üzembe látogat el a skála áruház. legközelebb május 3-án a beág gyárban nyílik meg a vásár, ahol - gyermeknap „előzetesként,„ - elsősorban gyermekruházati cikkeket és árengedményes játékokat kínálnak a dolgozóknak. /mti/

kg/rj sl hgy

00.13 030582 1086

.-.

sb0006 4 150 mtib1006

fényvisszaverő szigetelőanyag

1982. május 3. - a kísérleti gyártást sikeresen befejezték és még ebben az évben megkezdik amerikai licenc alapján a kemikal építőanyagipari vállalatnál fényvisszaverő tetőszigetelő rendszer üzemszerű termelését.

a hetvenes évek közepén több új korszerű szigetelő rendszer hazai kikísérletezésével próbálkoztak a gyártók, ugyanis a házgyári épületeknél, nem sikerült megoldani a tetők tartós, megbízható szigetelését. a hazai előállítás mellett külföldről is - egy amerikai cégtől - vásároltak szigetelőanyagot. az import termék lényeges alkotó elemét, az alumínium pigmentpasztát évek óta Magyarországon is gyártják, sőt a kőbányai könnyűfémű minden esztendőben jelentős mennyiséget exportál a tengerentúlra. a lehetőség adott volt az importtermék hazai gyártásának megszervezésére. az interag külkereskedelmi vállalat szervezésében - amely a külföldi céget Magyarországon képviseli - létrejött a kooperációs szerződés. az aluterv, illetve a kemikal a behozott alapanyagért hazai gyártású késztermékkel, illetve alumínium pigmentpasztával fizet.

az elképzelések szerint évi 300-400 tonna szigetelőanyagot gyárt a kemikal belföldre. az alumíniumpigment révén a szigetelő bevonat nem nyeli el, hanem visszveri a fényt és így kevésbé melegszik a tetőszerkezet. a terméket elsősorban speciális szigetelési munkáknál érdemes alkalmazni, mivel drágább más hasonló gyártmányoknál, de fagyban is alkalmazható és tartós, időtálló védelmet biztosít. nemcsak tetőszigetelésre alkalmas az új gyártmány. a magyar posta többek között kültéri szerkezeteinek, az antennatornyok, átjátszó állomások vasszerkezeteinek korrozívvédelmére használja. két-három év helyett elegendő, ha csak öt-hat évenként festik újra a nehezen hozzáférhető szerkezeteket, amelyek karbantartásánál az állványozási költség tetemes. /mti/

i/pr/rj st hgy

00.14 030582 1875

--

sb0007 4 170 mtib1007

holstein-friz borjutrió

1982. május 3. - nem mindennapi borjuáldás köszöntött a pécsi állami gazdaságra. a gyulapusztai holstein-friz tehenészetében három egészséges borjut hozott napvilágra a bimbó nevű tehén. az ujszülöttek mindegyike bika, összsúlyuk negyvenöt kilogramm. jól fejlettek, igen élénkek s nagy étvágyuak. nem akármilyen anyától származnak, a fiatal tehén a múlt évben 6778 liter tejet adott. a hármas borjuiker általában sem tartozik a gyakori biológiai események közé, a holstein-friz fajtánál pedig kifejezetten párját ritkítja. a pécsi állami gazdaság 1973-ban hozta amerikából az első fekete--fehér teheneket, számuk azóta csaknem hétszázra szaporodott. mint a szakemberek elmondták, az elmúlt évtizedben még ikerelés is elvétve történt, hármasikreket pedig eddig egyetlen tehén hozott napvilágra, mégpedig a mostani rekorder anyja, amelyet ugyancsak bimbónak hívnak. minden bizonnyal valamilyen genetikai oka van az ugyanabban a családban ismétlődő hármasellésnek, s a szakemberek érdeklődéssel várják: folytatja-e a „bimbó-dinasztia”, ezt a ritka sorozatot. /mti/

igó/rj st hgy

00.14 030582 1121

--

sb0008 4 150 mtib1008

uj gabonatórolók a rábaközben

1982. május 3. - a rábaközben természetett gabona biztonságos elhelyezése érdekében új tárolók épülnek csornán, tájegység központjában. a gabonaforgalmi és malomipari vállalat egy 6000 tonnás fémsilót és egy 5000 tonnás betonszerkezetből álló csarnoktárolót épített mintegy 42 millió forintos költséggel. a fémsiló celláit a borsodnádasi lemezgyár által készített elemekből a győri közmű- és mélyépítő vállalat szereli össze, s helyezi rá az alapul szolgáló betontölcésekre. a tárolóhoz vasútvonalat is kiépítenek, amely a tervek szerint jövőre készül el. ugyancsak jövőre adják át rendeltetésének a beton csarnoktárolót, amelynek kivitelezésével a budapesti élelmiszeripari gépgyártó vállalatot bízták meg. az új gabonatórolókat olyan gépi berendezésekkel szerelik fel, amelyek mentesítik a dolgozókat a nehéz fizikai munkától. /mti/

mzs/rj st hgy
00.15 030582 0896

--

sb0009 4 150 mtib1009

vizmelegítés hulladék hővel

1982. május 3. - jelentős energiamegtakarítást hozó hővisszanyerő beruházás kezdődött a nagyatádi cérnagyárban. a varró- és himzűszálak festéséhez, öblítéséhez naponta ezerháromszáz köbméter lágy melegvizet használnak a gyárban. a felhasználás után az ötvenöt-hatvan celsius fokos vizet eddig kiengedték. most három és félmillió forinttal költséggel olyan berendezést építenek, amellyel ennek a hőjét is hasznosíthatják, amikor a kutakból érkező, lágyított vizet, a technológiához szükséges nyolcvan celsius fokosra melegítik fel. az ugynevezett hulladék hő hasznosításával évente 2.1 millió forint megtakarítást érnek el. a berendezéssel az év végéig elkészülnek, s a befektetett költség három év alatt megtérül. /mti/

gom/st rj hgy

07.04 030582 0771

-.-

sb0010 4 150 mtib1010

galvanizáló berendezések kooperációban

1982. május 3. - a csurgói napsugár ipari szövetkezet kooperációs szerződést kötött az osztrák galvapol céggel. az öt évre szóló megállapodás értelmében közösen készítenek komplett galvanizáló berendezéseket, melyeket elsősorban tőkés országokban értékesítenek. a terveket, a technológiát és a gyártáshoz szükséges vegyszereket a bécsi cég adja, a berendezéseket pedig csurgón készítik. a közös munka révén évente mintegy hárommillió forint értékben exportálnak galvanizáló berendezéseket. /mti/

gom/rj st hgy

07.05 030582 0566

37

-.-

sb0011 4 150 mtib1011

környezetvédő higtrágya öntözőtelep

1982. május 3. - védi a velencei-tó vizének minőségét, óvja a környezetet, s félezer hektár öntözését teszi lehetővé a csákvári állami gazdaság napokban elkészült öntözőtelepe, amely a vértesi alján gazdálkodó mezőgazdasági nagyüzem évi huszonnégyezer hízottsertést előállító szakosított telepének a higtrágyáját hasznosítja. a telepen keletkezett napi háromszázötven köbméter „mellékterméket”, eddig jobb megoldás híján egy földmedencében gyűjtötték össze. most az új technológia szerint előbb a homogenizáló medencébe juttatják, onnan pedig a megfelelő higitást követően a környéket behálózó tízenkilométer hosszú föld alatti csővezetékekbe szivattyúzzák, s onnan öntözik ki. az agrobereszprém megyei kirendeltségének tervei alapján harminc millió forinttal költséggel felépített telep mindenben megfelel a környezetvédelmi előírásoknak. a fagyos napokon, amikor nem lehet öntözni, a telep szélére telepített tíz hektáros nyárfásra juttatják ki a higtrágyát. az öntözőteleptől a szakemberek jelentős gazdasági hasznot is várnak. higtrágya öntözésével ugyanis számottevően csökkenthetik a műtrágyafelhasználást. egyelőre próbaüzemi jelleggel egy őszi árpa táblára juttatják ki a tápanyagokban dus öntözővizet, később pedig a gazdaság lucerna- és más takarmánynövény tábláit valamint kukoricaföldjeinek egy részét fogják öntözni. /mti/

dáv/rj st hgy

07.05 030582 1411

-.-

sb0012 4 150 mtib1012

hatékonyabb élőmunka

1982. május 3. - munkacsoport dolgozik az élőmunka hatékonyságának javításán a mohácsi farostlemezyárban. a gépész, villamosági és technológiai szakemberekből álló „team”, -et azzal a céllal hozták létre, hogy feltárják a kézi erővel végzett munka gépesítésének, termelékenyebbé tételének lehetőségeit. a munkacsoport tevékenysége nyomán megszülettek az első tervek a gyár ugynevezett szűk keresztmetszeteinek korszerűsítésére. a farostlemezeket jelenleg háromszor is meg kell fogni illetve fordítani a nedvesítőbe történő berakáskor és kivételkor, s a csiszolás és az osztályozás is hasonló kézi műveleteket kíván. a nagy méretű táblák mozgatására a duna-parti gyár szakemberei hidraulikus berendezéseket terveztek. a gépek segítségével ezekhez a

37

bel

- 10 -

1982.05.03.

munkafolyamatokhoz feleannyi emberre lesz szükség, a műveletek sebessége pedig másfélszeresére növelhető. a munkacsoport a berendezések terveinek elkészítése után hozzáfogott a műhelyek új technológiájának megtervezéséhez. az új berendezéseket az év második felében helyezik üzembe. /mti/

kász/rj st hgy

07.06 030582 1091

-. -

sb0013 4 150 mtib1013

gallium környezetkimélt technológiával

1982. május 3. - környezetkimélt technológiával dolgozó kísérleti üzem épít az ajkai timföldgyár gallium gyártásra. az itt alkalmazott szovjet eljárásnál a korábbiakkal szemben nem alkalmaznak higanyt, így az üzem nem szennyezi a környezetet és nem veszélyezteti a dolgozók egészségét. a kísérleti üzemben még ebben az esztendőben 150 kilogrammnyi állítanak elő a ritka földfémről, amely a félvezetők legfontosabb alapanyaga. a kísérleti termelés tapasztalatait felhasználva később évi 3000 kilogramm teljesítőképességű üzem építését tervezik.

az ajkai timföldgyár egyébként a hagyományos technológiával jelenleg is gyártja a galliumot, amely nagyon kis mennyiségben megtalálható a bauxitban. jelenleg a világtermelésnek mintegy 5-6 százalékát itt állítják elő és az anyagot több országba exportálják. /mti/

bév/rj st hgy

07.07 030582 0887

37

-. -

bel

- 11 -

1982.05.03.

sb0014 4 150 mtib1014

elfekvő alkatrészek hasznosítása

1982. május 3. - a bábolnai iparszerű kukoricatermelő közös vállalat a tavalyi jó tapasztalatok alapján ismét felkéri 240 taggazdaságát: vegyék számba alkatrészkészletüket és a feleslegesnek vagy elfekvőnek ítélt típusokat ajánlják fel értékesítésre. a korábbi felkérés nyomán 60 taggazdaságból 2200-féle alkatrészt, főképp traktorok, kombájnok, vetőgépek és ifa-teherautók tartozékait felajánló jegyzék érkezett. ezekből eddig csaknem 2 millió forint értékűt már visszavásárolt a közös vállalat és többségüket újból értékesítette. a többi felkínált alkatrészt számítógépes nyilvántartásba vették és ez minden körzetében az anyagbeszerzők rendelkezésére áll. /mti/

ber/rj st hgy

07.07 030582 0731

-. -

sb0015 4 180 mtib1016

tüzek

1982. május 3. - hűvös idő van, ismét megszorodtak a tüzelőberendezések szabálytalan használatából eredő tüzesetek. Lajosmizsén a Bartók Béla ut 14. szám alatt levő 240 négyzetméter alapterületű csibenevelő gyulladt ki. a felügyelet nélkül hagyott fűrészpóros kályha okozta a tüzet, amelyet a helyszíntre érkező tűzoltók rövid időn belül eloltottak. az anyagi kár jelentős.

ugyancsak tüzelőberendezés figyelmen kívül hagyása okozta, hogy a pest megyei mogyoród községben, a Somló ut 18. számú földszintes házban a gáztűzhelyből kiömlő gáz robbanása szinte teljesen megsemmisítette. a robbanás következtében tűz nem keletkezett, a lakás tulajdonosa, a 60 éves borhidi Péterné zúzódást és törési sérülést szenvedett. a robbanás keletkezési körülményeinek vizsgálatát a rendőrség szakértők bevonásával megkezdte.

a budapesti III., Bécsi ut 593. számú, 150 négyzetméter alapterületű családi házban is tűz keletkezett szombaton. a tűz áttért a padlástérre és a melléképületre. a magyar természetbarát szövetség által a padlástérben és melléképületben tárolt barlangászfelszerelésekben jelentős kár keletkezett. a

37

bel

- 12 -

1982.05.03.

melléképületben tárolt gázipalacokok közül három felrobbant. a tüzet a helyszínen érkező tűzoltók rövid idő alatt eloltották, személyi sérülés nem történt. a tüzeset keletkezési körülményeit a rendőrség és tűzoltóság vizsgálja. /mti/

gk/sa hgy

10.26 030582 1391

-. -

sb0016 4 180 mtib1017

elhunyt bányász józsef /braun/

1982. május 3. - bányász józsef /braun/, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1937 óta volt párttag, 76 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása 1982. május 7-én 15 órakor lesz a rákoskeresztúri új köztemetőben.

mszmp viii. kerületi bizottsága,
kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari
dolgozók szakszervezete.

/mti/ mm/sa hgy

10.29 030582 0474

-. -

sb0017 4 160 mtib1020

eszperantó szavalóverseny

1982. május 3. - eszperantó nyelven rendeztek szavalóversenyt hétfőn szombathelyen, a megyei művelődési és ifjúsági központban, amelyet a béke és barátság hónap eseménysorozata keretében a népfront vas megyei bizottsága és a magyar eszperantó szövetség megyei szervezete szervezett meg. a versenyen negyvenen vettek részt, s a legjobbakat értékes jutalomban részesítették.

szombathelyen az utóbbi időben különösen szép eredményeket ért el az eszperantó mozgalom. tavaly például tizenhét tanfolyamon több mint kétszáz tanultak eszperantóul. az országos tanulmányi versenyen ugyancsak a szombathelyi diákok nyerték el az első,

37

bel

- 13 -

1982.05.03.

illetve második helyezést. nemrég megjelentettek egy eszperantó nyelvű utikönyvet. ebben az évben is több nyelvtanfolyamot indítanak a városban, s első ízben szerveznek eszperantó nyelvtanulással egybekapcsolt nyári építőtábort középiskolás diákok számára. /mti/

lér/mné/sa sz hgy

11.12 030582 0958

-. -

sb0018 4 170 mtib1021

javult a tiszavasvári tömegbaleset sérültjeinek állapota

1982. május 3. - tovább javult a szabolics megyei tiszavasvári közelében történt tömegbaleset sérültjeinek állapota. vasárnap a nyiregyházi 110-es számú ipari szakmunkásképző intézet fiataljainak egy csoportját szállító autóbusz a nedves úton megcsuszva az árokba borult.

nyiregyházán a jósa andrás megyei kórház baleseti sebészetén hétfőn délelőtt már csupán három fiatalot kezeltek a balesetet szenvedő 26 sérült közül. kovács tiber 15 éves nagyhalászi, kende lászló 15 éves nyiregyházi, valamint a 17 esztendő nagy lászló ugyancsak nyiregyházi lakos állapota az orvosi jelentés szerint kielégítő. az orvosi szakvélemény szerint legkésőbb a hét közepéig mindhárman elhagyhatják a kórházat. /mti/

kal/umné/sa hgy

11.18 030582 0794

37

-. -

bel

- 14 -

1982.05.03.

sb0019 4 180 mtib1022

rendőrségi jelentés

1982. május 3. - a hét végén az ország területén összesen 97 sérüléssel közúti közlekedési baleset történt. a balesetek közül 3 halálos, 44 súlyos és 50 könnyű sérüléssel volt.

x x x

megkerült az eltűnt gyermek

mátrafüreden az ördög-forrasi kirándulóhelyen szombaton délelőtt kárpáti istván 41 éves tanár gyöngyösi lakos 6 éves zádor nevű gyermeke az erdőben eltévedt. a rendőrség és a honvédség nagy erővel kezdte meg a kutatást, melynek eredményeképpen vasárnap délután a gyermeket élve megtalálták és kórházba szállították.

/mti/ mm/sa hgy

11.22 030582 0625

-. -

sb0020 4 180 mtib1023

halálos közlekedési baleset

1982. május 3. - nem biztosított elsőbbséget az v., józsef attila utca és engels tér kereszteződésében szulinszki istván 20 éves lakatos, budapesti lakos segédmotorkerékpárjával, és összeütközött egy személygépkocsival. az ütközés következtében a fiatalember olyan súlyos fejsérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. /mti/

gk/sa hgy

11.33 030582 0385

37

-. -

bel

- 15 -

1982.05.03.

sb0021 4 130 mtib1024

berecz jános megbeszélése maxime gremetz-cel

1982. május 3. - berecz jános, az mszmp központi bizottságának tagja, a kb külügyi osztályának vezetője megbeszélést folytatott a napokban hazánkban tartózkodó maxime gremetz-cel, a francia kommunista párt politikai bizottságának tagjával, a kb titkárával, a szivélyes légkörű találkozón véleményt cseréltek a nemzetközi élet időszerű kérdéseiről és a két párt kapcsolatairól. /mti/

mm/sa dg hgy

11.57 030582 0459

-. -

sb0022 4 150 mtib1025

műszaki-kémiai napok csopakon

1982. május 3. - hétfőn megkezdődtek csopakon a műszaki-kémiai napok, amelyet tizedik alkalommal rendez a magyar tudományos akadémia műszaki-kémiai kutató intézete és a veszprémi akadémiai bizottság. a műszaki-kémiai tudományok hagyományos seregszemléjén ezúttal 24 tudományos intézmény, egyetem, nagyvállalat szakemberei vesznek részt. ismertetik a témával kapcsolatos új kutatási eredményeiket, módszereiket és azok alkalmazását. az idei rendezvényen különös hangsúlyt kap a számítástechnika vegyiparban való alkalmazása, valamint a technológia gazdaságosságát döntően meghatározó adatgyűjtő és feldolgozó rendszerek tervezése, szervezése és megvalósítása. a háromnapos tanácskozás-sorozaton a résztvevők négy szekcióüléson tartják eszmecseréiket. /mti/

bév/nné/sa sz hgy

12.09 030582 0822

37

-. -

bel

- 16 -

1982.05.03.

sb0023 4 180 mtib1026

időjárásjelentés - tovább melegszik az idő

1982. május 3. - a meteorológiai intézet jelenti hétfőn 12 órakor:

gyökeresen átalakult közép-európa időjárása. a változékony időt okozó hűvös léghullámok pályája északabbra helyeződött át. nyugat, délnyugat felől pedig már enyhe levegő érkezik szárazföldünk belsője felé. hatására erősödik a felmelegedés az alpok és kárpátok térségében is.

hazánkban vasárnap északkeleten tulnyomóan borult volt az ég, az ország többi részén általában 5-10 órán át sütött a nap. szórványosan kisebb eső, záporosó alakult ki, mennyisége azonban sehol nem haladta meg a 2 mm-t. a dunántulon és a duna-tisza közén időnként viharos északnyugati szél fujt, amely azonban az esti órákra már mindenütt mérséklődött. a hőmérséklet csúcspontjai általában 12 és 16 fok között volt, de a dunántul déli vidékein 16, 19, az északkeleti megyékben ugyanakkor csak 7 és 12 fok közötti hőmérsékleteket mértek. ma hajnalra a tiszántulon többfelé képződött köd. a hőmérséklet általában 0 és plusz 5 fok közé csökkent, de északkeleten 0 és -3 fok közé hűlt le a levegő. délelőtt általában kevés volt a felhő, 11 órára 7 és 15 fok közé melegedett a levegő.

budapest belterületén vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 9,1 fok volt, 5,3 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapestben 14 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1021 mbár, mérsékelten süllyed.

a balaton vizének hőmérséklete ma 12 órakor siófoknál 10 fok volt.

várható időjárás kedd estig:

általában kevés felhő, száraz, enyhe idő várható. élénk, főként a dunántulon gyakran erős lesz a déli, délnyugati szél. a nappali felmelegedés tovább erősödik. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2 és 7, a legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 17 és 22 fok között lesz.

a duna vízállása budapestnél 254 cm, a víz hőmérséklete 9,8 fok.

BT

bel

- 17 -

1982.05.03.

távolabbi kilátások szerdától szombatig:

időnként megnövekszik a felhőzet, futó esők, záporok többfelé várhatók. az időszak legvégén lehülés valószínű. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 4-9 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet általában 20 fok körül, az időszak legvégén 12, 17 fok között.

jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 40 százalékán várható. /mti/ sa hgy

12.39 030582 2330

--

sb0024 4 150 mtib1027

az országos tervhivatal és a közgazdaságtudományi egyetem együttműködési szerződése

1982. május 3. - hétfőn 5 évre szóló együttműködési szerződést írt alá hoós jános tervhivatali államtitkár és csimadia ernő, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem rektora. a megállapodás szerint az országos tervhivatal vezetői, vezető munkatársai szakmai előadásokkal, konzultációkkal részt vesznek az egyetem oktatóinak, kutatóinak, hallgatóinak gazdaságpolitikai tájékoztatásában. a marx károly közgazdaságtudományi egyetem pedig vállalja, hogy intézetei és tanszékei közreműködnek a gazdaság intenzív fejlődési szakaszával összefüggő, a tervezési és információs rendszer korszerűsítéséből adódó feladatok megoldásában, valamint a tervező munka fejlesztési programjának végrehajtásában. /mti/

sl s dg
14.43 030582 0808

BT

BT
ET
ET

--

bel

- 18 -

1982.05.03.

sb0025 4 150 mtib1028

afrikai szakszervezeti aktivisták budapesti tanfolyama

1982. május 3. - hétfőn, a szot központi iskoláján nyolc afrikai ország - benin, felső-volta, guinea, kongó, madagaszkár, mali, niger és togo - 27 szakszervezeti aktivistájának részvételével a szakszervezetek a dolgozók érdekeinek védelmében címmel négyhetes szakszervezeti tanfolyam kezdődött.

a résztvevők előadások és konzultációk keretében tanulmányozzák a témával összefüggő kérdéseket, valamint szakmai szakszervezeti központokban és üzemekben ismerkednek a magyar szakszervezetek érdekvédelmi tevékenységével.

a tanfolyamot timmer józsef, a szot titkára nyitotta meg.

/mti/

sl/gk/s dg
14.52 030582 0680

.-

sb0026 4 130 mtib1029

elhunyt váci miklós

1982. május 3. - váci miklós nyugállományú rendőr alezredes, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, a magyar ellenállók, antifasiszták szövetségének tagja, az mszmp kb irodájának társadalmi munkatársa 79 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása katonai tiszteletadással május 12-én 3 órakor lesz a farkasréti temetőben.

az mszmp xii. kerületi bizottsága,
belügyminisztérium,
magyar ellenállók, antifasiszták
szövetsége

/mti/

gk/s dg
14.56 030582 0596

37

15. ut
SP

.-

bel

- 19 -

1982.05.03.

sb0027 4 150 mtib1030

kitüntetés

1982. május 3. - az elnöki tanács krinisz károly nyugdíjasnak, az élelmiszeripari dolgozók szakszervezete közgazdasági bizottsága tagjának, eredményes munkásságáért, a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést balogh károlyné, az édosz főtitkára adta át. /mti/

mm/sl/s dg
14.58 030582 0315

.-

sb0028 4 150 mtib1031

műszaki hónap csongrádban

1982. május 3. - szegeden a technika házában hétfőn megnyílt a xxii. csongrád megyei műszaki hónap eseménysorozata. több mint száz előadást, ankétot, kiállítást rendeznek a tiszaparti városban és a megye négy másik városában, csongrádon, hódmezővásárhelyen, makón és szentesen. jórészt közvetlenül a termelés színhelyén, a gyárakban, üzemekben előadások hangzanak el a számítástechnikai kultúra fejlesztéséről, s ehhez kapcsolódóan a szegedi tudományos intézmények szerepéről, ahol az országban az egyik legnagyobb ilyen apparátus működik. országos ankétot rendeznek a tiszta környezetvédelmi problémáiról és tanácskozást tartanak a gazdálkodás, a termelés színvonalának emeléséről, a termékszerkezet korszerűsítéséről, különös tekintettel a szegedi kenderiparra, az élelmiszeriparra és a kőolajtermelésre. /mti/

dob/f/s sz pr
15.18 030582 0857

17. ut
SP

.-

bel

- 20 -

1982.05.03.

sb0029 4 130 mtib1032

hazaérkezett afganisztánból a hazafias népfrent küldöttsége

1982. május 3. - hazaérkezett afganisztánból a hazafias népfrent küldöttsége, amely kovács bélának, a hmf országos tanácsa titkárnak, a magyar szolidaritási bizottság alelnökének vezetésével tett látogatást kabulban. a delegáció megbeszélést folytatott szaleh mohammed zerai-val, a nemzeti hazafias front elnökével, az afganisztáni népi demokratikus párt kb politikai bizottságának tagjával, s a front más vezetőivel a két szervezet közötti kapcsolatok fejlesztésének kérdéseiről.

a küldöttséget fogadta anahita ratebzad asszony, a párt kb politikai bizottságának tagja, a béke, barátság és szolidaritási bizottság elnöke, aki köszönőét fejezte ki a magyar nép testvéri szolidaritásáért, azért az anyagi segítségért, amelyet a magyar szolidaritási bizottság a számlájára befizetett önkéntes adományokból az afgán népnek küldött. a megbeszéléseken részt vett kiss dezső, hazánk kabuli nagykövete is.

a delegáció részt vett az afganisztán nemzeti ünnep/alkalmából rendezett központi megemlékezéseken, s a május elsejei kabuli tömegdemonstráción, ahol kovács béla is beszédet mondott, tolmácsolva a magyar nép üdvözlését és szolidaritását.

a küldöttség hazaérkezésekor a ferihegyi repülőtéren jelen volt jeelani bakhtari, az afganisztáni demokratikus köztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

-ár/sa/s dg pr
15.21 030582 1402

-.-

sb0030 4 160 mtib1033

megszólal a táska - kiállítás riasztóberendezésekből

1982. május 3. - hétfőn vagyonvédelmi kiállítás nyílt a belügyminisztérium népköztársaság utja 55.szám alatti kiállítótermében. a látogatók május 15-ig ismerkedhetnek meg azokkal a jelző- és riasztóberendezésekkel, amelyeket a gyulai munkácsy tsz-ben fejlesztettek ki, illetve gyártanak.

tavaly nőtt a vagyon elleni bűncselekmények száma, tehát a bemutatott, szolgálati szabadalommal védett termékek nemcsak a rendőrség bűnmegelőző munkáját segítik, hanem mindannyiunk

as 17.25
S

bel

- 21 -

1982.05.03.

biztonságát is szolgálják. a termelőszövetkezet szakemberei igyekeztek több olyan riasztóberendezést kifejleszteni, amelynek ára alkalmazkodik az áfész-üzletek és más kisebb boltok szűkös anyagi lehetőségeihez, mégis kellő biztonságot nyújt. látható a bemutatón olyan pénzszállító táska, amely első pillantásra semmiben sem különbözik az ismert „diplomata táskától”, tulajdonosa azonban beprogramozhatja a rejtett elektromos érzékelőt, s a táska az első illetéktelen érintésre szirénázni kezd. keresett cikknek ígérkezik a lakások, hétvégi házak, garázsok védelmére használható berendezés, amely azonnali és késleltetett riasztásra is programozható. várhatóan júliusban kerül az üzletkebe.

ujdonság az a magyarországon eddig még nem gyártott riasztó, amely a kiállításokon elhelyezett műtárgyakat óvhatja. elég néhány centiméterre megközelíteni a védett festményt, s a berendezés működni kezd. látható még a bemutatón korszerű autóriasztó, tűzvédelmi műszer, s olyan „fényesorompó”, amely akár harminc méter hosszú kirakat „biztosítását”, is képes ellátni. /mti/

t sr/gk/s dg pr
15.31 030582 1632

-.-

sb0031 4 150 mtib1034

ipari szövetkezetek kezdeményezései az export növelésére /1.rész/

1982. május 3. - a szövetkezeti iparban az utóbbi tíz esztendőben megvalósított fejlesztési program megteremtette a technikai alapjait annak, hogy a szövetkezeti kis- és középüzemek korszerű, versenyképes termékekkel jelenhessenek meg, gazdaságosabbá tegyék s fokozzák exportjukat. az ipari szövetkezetek országos tanácsa hitelekkel is segíti az exportot növelő tervek, elképzelések megvalósítását. a siker azonban nagymértékben függ attól, hogy a jelenlegi nehéz piaci helyzetben a szövetkezetek hogyan találják meg és alkalmazzák az export növelésének utjait-módjait. az mti munkatársai olyan szövetkezeteket mutatnak be, ahol új módszerekkel, a piaci igényekhez rugalmasan alkalmazkodva a gazdaságos export jelentős növelésére nyílt lehetőség.

a szövetkezeti ipar kivitelében döntő hányadot képviselnek a könnyűipari, s ezen belül a ruházati termékek. a versenyképességet ezeknél a cikkeknel a jó minőség mellett alapvetően befolyásolja, hogy lépést tartanak-e a divattal. a szolnoki vörös csillag ruhaipari szövetkezet is azzal jutott be az amerikai, az nszk-beli és kuvaiti piacra, hogy rugalmasan alkalmazkodik a változó

as 17.25
S

bel

- 22 -

1982.05.03.

igényekhez. Kuvaitba például 33 ezer öltönyt küldenek ebben az évben, a legújabb európai divatnak megfelelően, tisztagyapju-szövetből, bőrdiszitő-elemekkel ellátva. a gyors fazonváltások technikai feltételeit korszerű termelő berendezésekkel felszerelt üzemház építésével teremtették meg.

a rakamazi racita cipőipari szövetkezet külföldről is bőségesen kapott rendelést, gondot éppen az okozott, hogyan termelhetnének még többet meglévő berendezéseiken. ezért a közelmúltban egy osztrák cég szervező szakembereit bízták meg a munkafolyamatok elemzésével. ennek eredményeként egy sor technológiai folyamatot ésszerűsítettek, a kézi munkák közül, amit lehetett gépi berendezésekre terveztek át. az új munkaszervezés eredményeként műszakonként a régebben megszokott 600 pár helyett 8-900 pár cipőt, csizmát állítanak elő.

/folyt. köv./

rj-
15.34 030582 2060

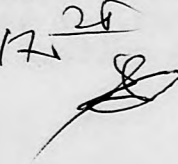
.-.

sb0032 4 150 mtib1035

ipari szövetkezetek.. /2.rész/

a zalaegerszegi műbutor szövetkezet azzal igyekszik bővíteni vevőkörét, hogy kívánságra szinte soron kívül szállít kisbutorokat, különböző zeneszokrényeket. az idén például nszk-beli és holland cégeknek készítenek dzsessz-orgonaszokrényeket. különleges igények kielégítésére vállalkozott a tolnai gemenc faipari szövetkezet is: kártyaasztalok gyártását kezdte meg, angolai és irországi megrendelésre. a bükkfából összeállított, zöld posztóval bevont kis asztalkákból eddig 9 ezret szállítottak a szigetországba, s már a második fél évre is jelentős megrendelések vannak. egy másik, a hagyományos butorok közé korántsem sorolható termékükkel is komoly sikert értek el; a három évesnél kisebb gyermekek számára gyártott égerfa védőrácsaikkal százezret gyártanak az idén holland és svéd megrendelésre.

különleges, kisszerű termékek iránti igények kielégítésére azonban nemcsak a könnyűiparban van példa, a zalaegerszegi vas- és fémipari szövetkezet a kandallók divatjának újraéledését használja fel exportjának növelésére: kisipari módszerrel, elsősorban kézi munkával, szobai kandallórácsokat gyárt.

as 17.25

- 23 -

1982.05.03.

bel

a miskolci vasipari szövetkezet exportjának növelését egy másik ipari szövetkezettel létrehozott kooperáció tette lehetővé. miskolcon körülbelül másfél esztendeje hűtőtornyokból acél tartószerkezeteket gyártanak, amelyeket külföldön építenek fel. a négy hűtőtorny felépítéséhez szükséges acélszerkezet elkészítéséhez azonban a szövetkezet kapacitása nem volt elegendő, ezért kooperációban a sátoraljaujhelyi vasipari szövetkezet gyártja a tartószerkezeteknek egy részét.

az orosházi kazángyártó és építőipari szövetkezetnek a komplett szolgáltatások bevezetése hozott exportsikert. korábban külön-külön foglalkoztak a gyártással, a szereléssel és a szervizzel, de így nem kaptak megrendelést. amikor megváltoztatták a gyártási szerkezetet és komplex technológiát kínáltak, azonnal piachoz jutottak. egy-egy építkezésnél ma már a szövetkezet „csupasz”, munkaterületet kér, és a teljes fűtési hőközpont berendezését szállítja, szereli, gondoskodik a szervizről, sőt az esetek többségében kiképezi a fűtőberendezések kezelésére a megrendelő munkásait. a múlt évben algériában egy nagy kenyérgyár hőközpontját építették meg és állították üzembe. jelenleg a medinvest-tel együttműködve, ugyancsak algériában, tíz komplett kórház építésében érdekeltek. hasonló együttműködést alakítottak ki az agroberrel, az agroimpex-szel jércenevelő farmok, valamint baromfi vágóhidak közös építésére közel-keleti országokban.

/folyt. köv./

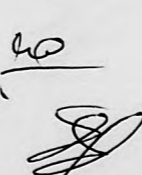
rj-
15.35 030582 2596

.-.

sb0033 4 150 mtib1036

új mezőgépek - betanítják a szakembereket

1982. május 3. - új mezőgazdasági erőgépek kezelését is elsajátíthatják a szakemberek kétegyházán a hétfőn kezdődött tanfolyamon. a 120 hallgató az immár sorozatban gyártott önjáró borsóbetakarító, és a most kikísérletezett paradicsom-betakarító géppel ismerkedik meg. a békéscsabai zöldborsó termelési rendszer tavaly mutatta be a hódmezővásárhelyi mezőgépi vállalattal közösen kialakított borsóbetakarítót, amely négy korábbi géptípus munkáját végzi el; a termelési rendszer legújabb erőgépe pedig, a szintén önjáró paradicsom-betakarító tíz-tizenkét ember munkáját helyettesíti.

as 17.40

bel

- 24 -

1982.05.03.

a kétegyházi szakmunkásképző intézetben most kezdődött országos tanfolyam résztvevői megtanulják mindkét gép vezetését és szerelését - működésüket prototípuson gyakorolhatják. a két erőgépet kikísérletező békéscsabai termelési rendszer a tanfolyammal fölkkészíti az ország gazdaságait a gépek fogadására, munkába állítására. /mti/

sam/ke/s sz pr
15.37 030582 0991

-. -

sb0034 4 150 mtib1037

ipari szövetkezetek.. /3.rész/

a keszthelyi jármű- és vasipari szövetkezet a külföldi kooperációs kapcsolatok bővítésére alapozta exportnövelési terveit. egy osztrák ögöl bányá- és kohóipari anyagmozgató és osztályozó géprendszereket gyártanak közösen, amelyeket saját, illetve harmadik piacon értékesítenek. a közös érdekelttség új piacok feltárására ösztönözte a partnereket. az idén a tavalyihoz képest a keszthelyiek valószínűleg megduplázzák a részegységek exportját. /mti/

az anyaghoz a következő mti fotók tartoznak: had 791127/3
os/tóa/bty/hag/end/kal/blb/rj sl pr za 781121/16
15.38 030582 0530 esik 770630/47

-. -

sb0035 4 160 mtib1038

miskolci gyermekórus sikere külföldön

1982. május 3. - sikeresen szerepelt a miskolci egressy béni zeneiskola gyermekórusa a belgiumi neerpelt városban megrendezett nemzetközi gyermek- és ifjúsági kórusfesztiválon. a hatvanhárom tagu miskolci együttes - mint azt a zeneiskola igazgatója elmondta - a gyermekórus kategóriában első helyezést ért el.

as

17.40
SP

bel

- 25 -

1982.05.03.

a miskolci zeneiskola kórusa éppen harminc évvel ezelőtt, alakult, és azóta számos hazai és nemzetközi versenyen kapott különféle díjakat. 1978-ban a nyolcadik nemzetközi bartók kórusversenyen debrecenben, 1979-ben a finnországi tamperében, 1981-ben pedig a bulgáriai várnában tartott kórustalálkozón szerepeltek hasonlóan eredményesen. a mostani első hely tehát méltó folytatása a miskolci gyermekórus sikersorozatának. /mti/

hag/szné/s sz pr
15.42 030582 0816

-. -

sb0036 4 130 mtib1039

a férj volt a gázoló...

1982. május 3. - súlyos közlekedési bűncselekmény igazi tettesét leplezte le a szabolcs-szatmár megyei rendőrfőkapitányság. április 23-án ugyanis cserbenhagyásos gázolás történt a szabolcs megyei nagyhalászbán. a rendőrség a lakosság bejelentése alapján nem sokkal a történetek után őrizetbe vette nyerges miklósné nagyhalászi lakost, aki akkor tettét beismerte. a pontos és minden részletre kiterjedő vizsgálat azonban egyértelműen bebizonyította, hogy nyergesné nem lehetett a gázoló, hanem férje, nyerges miklós helyett vállalta a bűncselekmény elkövetését.

mint arra fény derült, a férfi április 23-án az egyik nyiregyházi presszóban szórakozott, majd ezt követően ült polski 126-os gépkocsijába. 20 óra 45 perckor pedig nagyhalász belterületén ő ütötte el biró sándor helyi lakost, aki súlyos sérüléseket szenvedett. mivel nyerges miklóst már korábban egy alkalommal felelősségre vonták ittas vezetés miatt, a gázolás után megijedt és elmenekült a helyszínről.

a vizsgálat lezárása után nemcsak cserbenhagyásos gázolás és a kötelező segélynyújtás elmulasztása, hanem a hatóság félrevezetése címén is bíróság elé állítják a nagyhalászi férfit, akit őrizetbe vett a rendőrség. /mti/

kal/-ár/s pr
15.49 030582 1251

as 17.40
SP

-. -

bel

- 26 -

1982.05.03.

sb0037 4 160 mtib1040

országos fotókiállítás békéscsabán

1982. május 3. - a kilencedik alkalommal megrendezett „termő ékes ág...” országos fényképkiállítást hétfőn békéscsabán a kossuth téren nyitották meg. a három héten át látható szabadtéri tárlaton ötven alkotó mintegy száz műve látható. a kiállításra az anyaság és a családi élet szépségeit művészien ábrázoló fényképekkel pályázhattak a hivatásos és nem hivatásos fotósok. közülük öt alkotó díjat kapott: a pécsi csonka károly „az unoka...”, a békéscsabai sipos józsef „bucsu katonafiamtól...”, a vecsési sziklai péter „csuzdán...”, a miskolci tribuszer andrás „társakra várva...”, a budapesti véghegy Elek pedig „napozók...”, című pályamunkájáért./mti/

sam/ke/s sz pr
15.53 030582 0710

-.-

sb0038 4 160 mtib1041

megkezdődtek az akadémiai osztályülések /1.rész/

1982. május 3. - ezen a héten - május 6-7-én - kerül sor a magyar tudományos akadémia idei közgyűlésére, amelynek előkészületi szakmai programjához tartoznak az mta tíz osztályának hétfőn megkezdődött és szerdán záruló tudományos ülései. az első napon négy tudományos osztály ülésezett.

kodály-centenárium

az mta nyelv- és irodalomtudományok osztálya - az akadémia elnökségével és a zenetudományi intézettel közösen rendezett - tudományos ülést kodály zoltán születésének 100. évfordulójának szentelték. a roosevelt téri székház dísztermében szabolcsi miklós osztályelnök megnyitó szavai után szentágothai jános, az mta elnöke méltatta kodály zoltán munkásságát.

- nehéz róla megilletődés nélkül beszélni annak tudatában - mondotta -, hogy ilyen géniusz kortársunk volt. megingathatatlan, kompromisszumokat nem ismerő egyéniség volt, aki szuggesztíven, látónoki módon élt az emberek között, nem magáért élt, nem a hangversenytermi sikerekért, nem a zeneszerzői díjak elnyeréséért - hanem miértünk: a vele együtt éltekért, az őt túlélőkért, hogy valamennyiünkben termékennyé váljék a zene szeretete, a zene élménye.

As 17.

bel

- 27 -

1982.05.03.

ezután az akadémia elnöke rámutatott: kodály a xx. század új zenei áramlatai között is magyar zeneszerző maradt, akiről bartók béla egyhelyütt így fogalmazott: „ha azt kérdezik tőlem, mely művekben ölt testet legtökéletesebben a magyar szellem, azt kell rá felelnem, hogy kodály műveiben...”

- forradalminak kell neveznünk kodály munkásságát - mondta az akadémia egykori elnökéről a mostani elnök -, azt a munkásságot, amelynek eredményeképpen visszaadta a népnek saját zenéjét, kiemelte a magyar népet a századelő zenei létbizonytalanságából, otthon teremtett magyarországon a magyar zenének és európai színvonalra emelte zenei kultúránkat. a magyar tudományos akadémia aligha ünnepelhetné meg méltóbban halhatatlan tagjának, nehéz időkben volt elnökének, kodály zoltánnak 100. születési évfordulóját, mint megemlékezéssel tudományos és az ettől elválaszthatatlan pedagógiai munkájáról. e megemlékezés kiemelkedő része az országsszerte számos nagy és számtalan kisebb rendezvényben gazdagnak ígérkező kodály-évnek.

/folyt. köv./

rj -
16.02 030582 2289

-.-

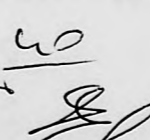
sb0039 4 130 mtib1042

megkezdődtek az akadémia.../2.rész/

az ezt követő előadásokban - amelyekhez kodály-művekből válogatott zenei műsor is kapcsolódott - különböző szakterületek akadémikusai ismertették kodály szerepét a magyar tudományos életben, munkálkodását az mta élén, szóltak zenetudósi és népzene kutatói tevékenységéről.

a daganatos betegségekről

az orvosi tudományok osztálya a lakosság nagy tömegét érintő kérdést tűzött napirendre: a daganatos betegségek kezelésének, megelőzésének hazai helyzetét tekintette át. petri gábor elnökletével a terület legkiválóbb szakértői - orvosok, kutatók - előadásaikban az elmúlt évek tapasztalatait összegezték, és felvázolták a rákellenes küzdelem legsürgetőbb hazai feladatait. az 1976-80-as demográfiai adatok szerint magyarországon évente csaknem 15 ezer férfi és megközelítően 12 és félezer nő halt meg rosszindulatú daganatos betegségben. a halálozási okot vizsgáló statisztikákban a rák összességében a második, ám a 35-54 éves nőknél az első helyen

As 17.

bel

- 28 -

1982.05.03.

áll. a férfiaknál a hörgő- és tüdőrák, a nőknél pedig az emlő- és méhrák a leggyakoribb halált okozó daganatos betegség. az osztályülésen rávilágítottak: bár az emberi daganatok kóroka ma még jórészt ismeretlen, a tudósok azonban több ezer olyan vegyületet, valamint sok vírusfajtát ismernek, amellyel állatkísérletekben daganatot lehet előidézni. mintegy harminc olyan vegyületet is azonosítottak már, amely bizonyítottan daganatot okoz az emberben. a betegség kialakulásának két szakasza van, az első az ugynevezett génmutáció, a második pedig a daganatkifejlődés kezdete. utóbbiban már felismerhetők az ugynevezett rákelőző állapot jellegzetes biokémiai, illetve molekulár-biológiai elváltozásai. mivel ez az állapot az embernél tíz, sőt husz évig is elhúzódhat, ez idő alatt lehetőség nyílik a rák másodlagos megelőzésére, vagyis a környezetére még át nem terjedt rosszindulatú daganatok felismerésére. a külföldi kutatások mellett nálunk is sok helyütt vizsgálják e periódus jellegzetességeit, elemzik például a női emlő és a gyomor korai rákjának tulajdonságait, s már sikerült kimutatni néhány olyan elváltozást, amely bizonyosan rosszindulatú daganatba megy át.

/folyt. köv./

rj-
16.03 030582 2211

.-

sb0040 4 150 mtib1043

a kisosz választmányának ülése

1982. május 3. - hétfőn, a duna-intercontinental szállóban ülést tartott a kiskereskedők országos szövetségének választmánya. szilkovácsmé, a kisosz elnöke beszámolójában a többi között elmondta, hogy az elmúlt évben több mint kétezerrel növekedett, s ma már megközelíti a 15 ezret a magánüzletek száma. a kiskereskedők főként családi vállalkozás formájában dolgoznak: mintegy 6700 családtag segít a magánkiskereskedelmi hálózatban, az alkalmazottak száma alig éri el a kétezeret.

az ideai első negyedévben is számos új üzletet alapítottak, a fejlődés ennek ellenére lelassult, mert a korábbiakhoz képest lényegesen többen - az év első hónapjában például 1003-an - szüntették meg üzletüket. a felmérések szerint az üzletek megszüntetésének egyik oka, hogy egyes területeken az indokolt konkurrencián túl az azonos profilu üzletekből olyan zsúfoltság alakult ki, amely veszélyezteti a kiskereskedők tisztas megélhetését. a kisosz a jövőben szorosabban együttműködik a

as
18.15
m

bel

- 29 -

1982.05.03.

szakigazgatási szervekkel annak érdekében, hogy lehetőleg valóban hiánypótló üzletek létesüljenek. a helyi tanácsokkal szoros együttműködésben elsősorban a lakótelepeken, városszéleken, falvakban kívánják elősegíteni új magánüzletek nyitását. különös gondot fordítanak az üdülőkörzetek jobb ellátására, ezeken a helyeken a hagyományos üzlettipusok mellett magánpanziók nyitását is szorgalmazzák, hiszen ezekből ma még mindössze tizenhat működik az országban.

az áruellátásról szólva a kisosz elnöke elmondta, hogy a nagykereskedelmi vállalatok mindinkább egyenlő partnerként kezelik a magánkereskedőket és segítik a beszerzést a gyorsan fejlődő önkiszolgáló raktáráruházak is. gondot okoz azonban, hogy az árutermelő kisipar nem fejlődik olyan dinamikus, mint a magán-kiskereskedelem, holott a kisiparosok termékei jelentős helyet kaphatnának a választékbővítésben és a hiánycikkek pótlásában egyaránt.

az elnök bejelentette, hogy a kisosz érdekképviseleti tevékenységében nagyobb szerepet kap a szakmai képzés és az oktatás. célja, hogy korszerű ismeretek birtokában minél többen kezdhesék meg a kiskereskedői munkát, másfelől, hogy a már működő kiskereskedők rendszeresen kiegészíthessék szakmai tudásukat. a kisosz tagjai részére még ebben az évben szakmai képesítést, valamint kereskedői továbbképzést nyújtó tanfolyamokat szervez. /mti/

t mg/gk sl pr
16.04 030582 2392

.-

sb0041 4 160 mtib1044

sajtótájékoztató - goethe-napok

1982. május 3. - johann wolfgang goethe halálának 150. évfordulója alkalmából goethe-napokat rendez a budapesti ndk kulturális és tájékoztató központ. a rendezvénysorozatról hétfőn tájékoztatták a sajtó képviselőit a deák téri kulturális centrumban.

a hét kiemelkedő eseményként kétnapos tudományos konferenciát szerveznek - május 6-7-én - magyar és ndk-beli irodalomtörténészek részvételével. a tanácskozás témája a goethei életmű, valamint annak - elsősorban magyarországi - hatása. az alkalomból kiállítás nyílik a deák téren; a tárlat anyaga a goethei hagyaték német demokratikus köztársaság-beli és magyarországi ápolását szemlélteti. a rendezvénysorozatra művészcsoporthoz érkezett a baráti szocialista országból budapestre: az előadó- és hangszeres művészek fellépnek a

as
K. L.
G.

1982.05.03.

fővárosban és vidéki városokban rendezendő irodalmi és zenei esteken.

a héten ünnepélyes keretek között nyújtják át a magyarországi német nemzetiségi gimnáziumok tanulói dolgozatírási versenyének díjait - a pályázatra 47 dolgozat érkezett be a kulturális központba.

/mti/

t/kj/s dg pr

16.12 030582 1129

--

sb0042 4 130 mtib1046

megkezdődtek az akadémia.../3.rész/

a szakemberek szerint a rákellenes küzdelem alapfeltételei: a szűrés, a korai felismerés, a korszerű terápiás ellátás, valamint a megfelelő rehabilitáció, illetve gondozás. a szűrhető daganatok közül a méhnyakrák, az emlőrák, a szájüregi rákok, a bőrrák és a mellkas daganatainak korai felismerése a legfontosabb feladat. ezek közül is kiemelten kezelik a méhnyakrák elleni harcot. e gyakori betegség megelőző állapotának elváltozásai ma már jól ismertek, s az időben elkezdett gyógyítással megakadályozható a rosszindulatú daganat kifejlődése. a jó hatásfokú, olcsó, tömegméretekben is alkalmazható szűrővizsgálati módszerrel a nőgyógyászati rákszűrés feltételei adottak. a fejlődés 1972-ben gyorsult meg, ekkor indult az előszűrő asszisztensek képzése. ma már 72 laboratóriumban csaknem 200 ilyen szakember dolgozik, s évről évre több vizsgálatot végez - idén várhatóan egymilliót. 1981-ben - a rákmegelőző állapot felderítésén kívül - 549 méhnyakrákos beteget szűrtek ki, - s ez a korai stádium miatt - 423 embernek életét mentette. az egészségügyi minisztérium és az országos onkológiai intézet kiemelt célprogramja alapján 1985-re lehetővé válik a teljes veszélyeztetett korú lakosság szűrése, így a méhnyakrák felszámolását elérhető, reális célnak tartják a szakemberek.

megdöbbentő adat hangzott el az osztályülés egyik előadásában; a tüdőrákkal foglalkozó szakértők megállapították, hogy az e betegségben szenvedők közül a nemdohányzókhöz képest mintegy hetvenszer több azoknak a száma, akik tizenöt éven át napi 40 cigarettát szívtak el. egyébként a tüdőrák gyógyításának jelenleg egyetlen reménykeltő módja a műtét. sajnos azonban az ujonnan

1982.05.03.

felfedezett betegeknek mindössze egynegyede alkalmas az operációra, ezért javítani kell a jelenlegi szűrés hatásfokát és szükség van új módszerek alkalmazására is.

a gyógyítás során a hazai daganatos betegeknek mintegy 40 százaléka kap gyógyszeres kezelést. e módszerrel már jelentős élettartam meghosszabbítást lehet elérni a leukémia egyes típusainál, a here-, a petefészek-daganatok, valamint az emlőrák esetében. e területek eredményei megegyeznek a nemzetközi összehasonlításban közölt értékekkel. a sugárkezelést a rákos betegek 90 százalékánál alkalmazzák. a ma már nélkülözhetetlen, rendkívül hatékony eljárással megvalósítható a kóros sejtek elpusztítása, anélkül, hogy az ép sejtszövetek jelentősebb károsodást szenvednének. az ülésen elhangzott, hogy a magyar sugárterápia további előrehaladásához elkerülhetetlen a jelenlegi felszereltség korszerűsítése, amit a vi. és a vii. ötéves terv kiemelt feladataként határoztak meg.

/folyt.köv./rj-
16.25 030582 2670

--

sb0043 4 160 mtib1048

bocskai emlékülés debrecenben

1982. május 3. - bocskai istván születésének 425. évfordulója alkalmából hétfőn megemlékeztek debrecenben az erdélyi fejedelemtől, az egykori váradi főispánról, a tizenöt éves háború és az álmosdi csata győzedelmes vezérééről előadói konferenciát szerveztek a debreceni déri múzeumban. az emlékülésen bocskai és debrecen kapcsolatáról, a hadszervező és a hadvezér tevékenységéről, az erdélyi és a magyar történelemben játszott szerepéről, valamint „bocskai alakja a korabeli magyar irodalomban”, címmel hangzottak el előadások. /mti/

tár/éva/s sz pr
16.33 030582 0593

--

bel

- 30 -

1982.05.03.

fővárosban és vidéki városokban rendezendő irodalmi és zenei esteken.

a héten ünnepélyes keretek között nyújtják át a magyarországi német nemzetiségi gimnáziumok tanulói dolgozatirási versenyének díjait - a pályázatra 47 dolgozat érkezett be a kulturális központba.

/mti/

t/kj/s dg pr

16.12 030582 1129

..

sb0042 4 130 mtib1046

megkezdődtek az akadémia.../3.rész/

a szakemberek szerint a rákellenes küzdelem alapfeltételei: a szűrés, a korai felismerés, a korszerű terápiás ellátás, valamint a megfelelő rehabilitáció, illetve gondozás. a szűrhető daganatok közül a méhnyakrák, az emlőrák, a szájüregi rákok, a bőrrák és a mellkas daganatainak korai felismerése a legfontosabb feladat. ezek közül is kiemelten kezelik a méhnyakrák elleni harcot. e gyakori betegség megelőző állapotának elváltozásai ma már jól ismertek, s az időben elkezdett gyógyítással megakadályozható a rosszindulatú daganat kifejlődése. a jó hatásfokú, olcsó, tömegméretekben is alkalmazható szűrővizsgálati módszerrel a nőgyógyászati rákszűrés feltételei adóttak. a fejlődés 1972-ben gyorsult meg, ekkor indult az előszűrő asszisztensek képzése. ma már 72 laboratóriumban csaknem 200 ilyen szakember dolgozik, s évről évre több vizsgálatot végez - idén várhatóan egymilliót. 1981-ben - a rák megelőző állapot felderítésén kívül - 549 méhnyakrákos beteget szűrtek ki, - s ez a korai stádium miatt - 423 embernek életét mentette. az egészségügyi minisztérium és az országos onkológiai intézet kiemelt célprogramja alapján 1985-re lehetővé válik a teljes veszélyeztetett korú lakosság szűrése, így a méhnyakrák felszámolását elérhető, reális célnak tartják a szakemberek.

megdöbbentő adat hangzott el az osztályülés egyik előadásában; a tüdőrákkal foglalkozó szakértők megállapították, hogy az e betegségben szenvedők közül a nemdohányzókhoz képest mintegy hetvenszer több azoknak a száma, akik tizenöt éven át napi 40 cigarettát szívtak el. egyébként a tüdőrák gyógyításának jelenleg egyetlen reménykeltő módja a műtét. sajnos azonban az ujonnan

bel

- 31 -

1982.05.03.

felfedezett betegeknek mindössze egynegyede alkalmas az operációra, ezért javítani kell a jelenlegi szűrés hatásfokát és szükség van új módszerek alkalmazására is.

a gyógyítás során a hazai daganatos betegeknek mintegy 40 százaléka kap gyógyszeres kezelést. e módszerrel már jelentős élettartam meghosszabbítást lehet elérni a leukémia egyes típusainál, a here-, a petefészek-daganatok, valamint az emlőrák esetében. e területek eredményei megegyeznek a nemzetközi összehasonlításban közölt értékekkel. a sugárkezelést a rákos betegek 90 százalékánál alkalmazzák. a ma már nélkülözhetetlen, rendkívül hatékony eljárással megvalósítható a kóros sejtek elpusztítása, anélkül, hogy az ép sejtszövetek jelentősebb károsodást szenvednének. az ülésen elhangzott, hogy a magyar sugárterápia további előrehaladásához elkerülhetetlen a jelenlegi felszereltség korszerűsítése, amit a vi. és a vii. ötéves terv kiemelt feladataként határoztak meg.

/folyt.köv./rj-
16.25 030582 2670

..

sb0043 4 160 mtib1048

bocskai emlékülés debrecenben

1982. május 3. - bocskai istván születésének 425. évfordulója alkalmából hétfőn megemlékeztek debrecenben az erdélyi fejedelemtől, az egykori váradi főispánról, a tizenöt éves háború és az álmosdi csata győzedelmes vezérééről előadói konferenciát szerveztek a debreceni déri muzeumban. az emlékülésen bocskai és debrecen kapcsolatáról, a hadszervező és a hadvezér tevékenységéről, az erdélyi és a magyar történelemben játszott szerepéről, valamint „bocskai alakja a korabeli magyar irodalomban,„ címmel hangzottak el előadások. /mti/

tár/éva/s sz pr
16.33 030582 0593

Handwritten signatures and initials.

sb0044 4 130 mtib1049

megkezdődött az akadémia.../4.rész/

a botanikai kutatásokról

a biológiai tudományok osztályának ülésén az mta botanikai kutató intézetének tudományos tevékenysége volt a téma. tigyi józsef osztályelnök megnyitóját követően berczik árpád, az idén 30 éves kutató intézet igazgatója elmondta: fő feladatuk a gyakorlati problémák megoldását is segítő korszerű botanikai és környezettani alapkutatások elvégzése, s ennek keretében a növényvilág ésszerű felhasználása érdekében feltárták és gyakorlatilag megismerték a hazai növényvilágot. a kutatások az erdő- és rétgazdálkodásban, a természet- és növényvédelemben is számos gyakorlati haszonnal jártak, s eredményesen dolgoztak a gyógyászatban felhasználható növényi hatóanyagok kutatásában is. az intézet munkatársai részt vettek a nemzetközi biológiai program megvalósításában, amely olyan természeti erőforrások felmérését tűzte ki célul, amelyek az emberiség jólétének biológiai alapjául szolgálhatnak. az intézet szakemberei a földnek az emberiség élelmezése szempontjából legjelentősebb tartalékterületeivel, a trópusokkal is foglalkoznak. elsősorban kuba területén felkutatott több száz, eddig ismeretlen növényfajt, amelyek jelentős géntartalékkal rendelkeznek. a botanikai kutató intézet jövőbeni terveiről az igazgató elmondta: tovább folytatják a növényzet leromlási jelenségeinek vizsgálatát, a duna emberi hatásoktól függő, változó folyamatainak megismerését. fontos feladat budapest és vonzáskörzete környezetbiológiai viszonyainak feltárása, az optimális szabályozás kidolgozásának elősegítése érdekében. a tudományos ülésen a továbbiakban szakemberek kutatásaik eredményeiről adtak számot. a többi között kifejtették, a hazánk földjének 13 százalékát borító rétek, gyepek minősége a nem megfelelő használat következtében romlott, pedig gazdasági jelentőségük mellett a biológiai egyensúly fenntartásában is fontos szerepük van. a szakemberek több mint másfél évtizede vizsgálják azokat a biológiailag aktív anyagokat tartalmazó növényeket, amelyek a gyógyszeripar számára hasznosíthatók. az e vizsgálat alapján készült elterjedési térképek a gyógynövénygyűjtés és válogatás hatékonyságának növelését szolgálják.

/folyt. köv./

rj -

16.35 030582 2238

as

--

sb0045 4 130 mtib1050

elhunyt steer lajos

1982. május 3. - steer lajos, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1937 óta volt tagja a pártnak, életének 80. évében elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatására május 10-én, délután 3 órakor kerül sor a rákoskeresztúri temetőben.

mszmp ix. kerületi bizottsága
magyar ellenállók, antifasiszták
szövetsége

/mti/

tr/s dg pr

16.38 030582 0468

--

sb0046 4 130 mtib1051

megkezdődött az akadémia... /5.rész/

gondolkodástörténet

a filozófiai és történettudományok osztályának ülésén, - a vitaindító gondolatokat kifejtő berend t. iván osztályelnök szavaival - a gondolkodástörténet közelmultjából választottak olyan témát, amelynek ma már letisztult látása-értelmezése korunk sok társadalomtudományi kérdésének jobb megismerését, értelmezését, megoldását is elősegítheti. társadalomtudomány és szellemi élet a harmincas években - így jelölték meg a kétnaposra tervezett tanácskozás témáját, amelyet nemzetközi, mindenekelőtt európai, s ezen belül is elsősorban magyarországi szemszögből elemeztek a vita során az előadók. a két világháború közötti negyedszázad szellemi történetileg legtöbb tapasztalattal, tanulsággal szolgáló időszakának tekinti ma a tudománytörténet a harmincas évtizedet, - állapították meg. /mti/

t/of./rj dg pr

16.39 030582 0911

as

--

bel

- 34 -

1982.05.03.

sb0047 4 130 mtib1052

kádár jános üdvözlő távirata

1982. május 3. - kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára táviratban köszöntötte kaysone phomvihane-t, a laoszi népi forradalmi párt központi bizottságának főtitkárává történt újjáválszatása alkalmából. /mti/

gk/s dg ie
16.40 030582 0305

.-.

sb0048 4 150 mtib1053

szovjet műszaki és tudományos filmnapok budapesten

1982. május 3. - hétfőn szovjet műszaki és tudományos filmnapok kezdődtek budapesten. az országos műszaki információs központ és könyvtár és a szovjet kultúra és tudomány háza rendezésében négy nap alatt husz film a szovjet tudományos kutatások gyakorlati eredményeivel és a további tervekkel ismerteti meg a nézőket. az első napon többek között filmet vetítettek a szovjet tudományos és technikai haladásról, s a találmányok hasznosításáról. sokakat érintő témával, a lada és a niva gépkocsik szakszerű karbantartásával is megismerkedhettek az érdeklődők.

a filmnapokon filmet vetítenek egyebek mellett a daganatos betegségek gyógyászatáról, az elektrotechnika orvosi alkalmazásáról és a vénusz-kutatás előkészületeiről. a vulkán születik című filmben bemutatkozik a kamcsatkai vulkanológiai intézet. napjainkig végigkísérhetjük az atomerőművek fejlődését, a xxi. századba kalauzol el az ipari robotgépekről és számítógépvezérlésű gépekről készült film. a budapesti közlekedés tervezőinek és a közlekedőknek is tanulságos lehet a moszkvai közlekedéshálózatról és -irányításról szóló rövidfilm.

a csütörtökig tartó vetítéseket az országos műszaki információs központ és könyvtár klubtermében /viii. muzeum u. 17./ díjtalanul tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

ni/mm/s sl ie
16.46 030582 1353

.-.

bel

- 35 -

1982.05.03.

sb0049 4 130 mtib1054

meghalt vajda julia festőművész

1982. május 3. - a népköztársaság művészeti alapja közli, hogy életének 69. évében, hosszú betegség után elhunyt vajda julia festőművész. temetéséről később intézkednek.

x x x

1913-ban született trencsénben. tanulmányait az iparművészeti iskolán és aba-novák vilmos mellett végezte. 1940-től vett részt kiállításokon. fiatalkori műveit az érzékeny természetlátás jellemezte. képei a későbbiekben - elsősorban férje, a neves festőművész, vajda lajos hatására - mindinkább szürreális tartalommal telítődtek. /mti/

gi/rj dg ie

16.47 030582 0587

.-.

sb0050 4 160 mtib1055

galambos tamás kiállítása debrecenben

1982. május 3. - galambos tamás festőművész alkotásaiból kiállítás nyílt hétfőn a debreceni helyőrségi művelődési otthonban. a tárlaton, a budapesten élő művésznek 25, főképp mitológiai történeteket feldolgozó, illetve jelentősebb történelmi eseményeinkhez kapcsolódó festménye látható. a bemutatót május 16-19 tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

tár/sz/rj ie

16.50 030582 0416

ds

18. 25

.-.

18

bel

- 36 -

1982.05.03.

sb0051 4 160 mtib1056

kórusok diszhangversenye szegeden

1982. május 3. - a szegedi zenés színházban hétfőn diszhangversennyel befejeződött az éneklő ifjúság tavaszi koncertsorozat csongrád megyei programja. az elmúlt hetekben tizenegy városban és községben 96 általános és középiskolai énekkar 6.000 ifju dalosa mutatta be műsorát. közülük a legjobb 12 kórus lépett fel a hétfői diszhangversenyen. a dalosok nyitószámként kalmár ferencné vezényletével kodály zoltán műveiből népdalcsokrot adtak elő. az énekkarok együttes előadásában elhangzott kodály-berzsenyi a magyarokhoz című kórusműve is erdős jános vezényletével.

az énekkarok műsoraiban egyébként klasszikus és mai szerzők művei egyaránt elhangzottak, a legtöbb kórus műsorának gerincét azonban kodály művei adták, századik születésnapja alkalmával így tisztelgve a nagy magyar zeneköltő emléke előtt.

a hétfői zárókoncerten kodály zoltánné átadta az éneklő ifjúság hangversenysorozat díjait. a szegedi rókusai általános iskola együttesének műsoráról hanglezemefelvétel készül, a kisteleki ének-zene általános iskola énekkarának tagjai pedig zánkai üdülésen vehetnek majd részt. az év kórusa címmel két másik énekkart, a csongrád megyei tanács művelődési osztályának vándorserlegével pedig további három kórust tüntettek ki. /mti/

dén/f/s sz ie
16.53 030582 1309

.-

sb0052 4 160 mtib1057

népművészeti kiállítás

1982. május 3. - szinompás népművészeti kiállítás nyílt hétfőn a dunaujvárosi munkás művelődési házban, a kulturális intézményben ötödik esztendeje működő kézimunka szakkör alkotásaiból és golubov gábor kerámikus cseréptárgyaiból. a két hétig nyitvatartó tárlaton a hazai népművészet gazdag motívumkincsével díszített terítőket, futókat, himzett ruhákat láthatnak az érdeklődők, és megismerkedhetnek golubov gábor különlegesen szép, népművészeti motívumokkal gazdagon díszített cserép dísz tárgyával, kancsóival, táljaival, korsóival. /mti/

dáv/fné/s sz ie
16.56 030582 0599

.-

bel

- 37 -

1982.05.03.

sb0053 4 160 mtib1059

25 éves a tatabányai bányász művészegyüttes

1982. május 3. - jubileumi közgyűlést és ünnepi koncertet rendezett hétfőn a tatabányai bányász művészegyüttes, megalakulásának 25. évfordulója alkalmából. a 350 tagu együttes nemcsak lakóhelyén lép fel rendszeresen közönség előtt, gyakran szerepelnek az országos számos más városában is és sokszor kapnak meghívást külföldi turnéra. évenként 200-300 alkalommal lépnek színpadra.

a hétfői ünnepségen a művészegyüttes alapító tagjait kitüntetésben részesítette a bányaiipari dolgozók szakszervezetének elnöksége, a tatabányai szénbányák és a városi tanács. a negyedévszázados jubileum alkalmából május 3-9-e között minden nap gálaműsort rendeznek a tatabányai népházban. /mti/

ráb/wné/s sz ie
17.04 030582 0758

.-

sb0054 4 130 mtib1062

végső bucsu békés istvántól

1982. május 3. - mély részvétellel vettek végső bucsut békés istván írótól, újságírótól, művelődéstörténészről hétfőn, a farkasréti temetőben a tisztelői, az irodalmi, a művészeti, a kulturális élet képviselői. a ravatalnál lőkös zoltán, a központi sajtószolgálat főszerkesztője a magyar újságírók országos szövetsége nevében méltatta az író, műfordító, színházi és filmszakember több évtizedes munkásságát. java korabeli férfivá lett, amikor munkássága kibontakozhatott - mondotta. - a felszabadulás után szinte hihetetlen energiák törtek fel benne: nemcsak írt és szerkesztett, hanem szervezett, rendezett, a legnemesebb kulturális propagandát és népművelést folytatta. egész munkássága a tömegeknek szólt, hűséges elkötelezettje volt társadalmunknak, a mai magyarországnak.

rényi péter, a népszabadság főszerkesztőhelyettese így emlékezett: - egyidős volt a századdal, amelynek progresszív mozgalmaival nevelődött, átélte a magyar forradalmakat, részt vett a hazai antifasiszta ellenállásban. a felszabaduláskor személyes amainak megvalósulását élte át.

ds 18.30
8

bel

- 38 -

1982.05.03.

a sirmál vámos lászló, a nemzeti színház főrendezője tolmácsolta a barátok, a közeli munkatársak részvétét. /mti/

me/dg rj ie

17.22 030582 1239

.-.

sb0055 4 180 mtib1066

ndk oktatási küldöttség budapesten

1982. május 3. - hétfőn küldöttség élén budapestre érkezett bodo weidemann, az ndk felső- és szakoktatásügyi államtitkára. a ferihegyi repülőtéren hanga mária művelődési miniszterhelyettes fogadta. a látogatás során áttekintik hazánk és az ndk kapcsolatát és a továbbfejlesztés lehetőségeit a szakmunkásképzés területén. /mti/

rj dg ie

17.48 030582 0386

.-.

sb0056 4 130 mtib2028

hazánkba érkezett az ifjuszocialisták küldöttsége

1982. május 3. - hétfőn budapestre érkezett a nyugatnémet szociáldemokrata párthoz tartozó ifjuszocialisták /juso/ willi piecyk elnök vezette delegációja, a magyar kommunista ifjusági szövetség meghívására. a küldöttség itt-tartózkodása alatt tárgyalásokat folytat a kisz központi bizottságának vezetőivel a két szervezet további kapcsolatairól, a nemzetközi ifjusági mozgalom időszerű kérdéseiről. /mti/

rj dg ie

17.54 030582 0481

As 13.30
[Signature]

.-.

bel

- 39 -

1982.05.03.

sb0057 4 180 mtib2030

időjárásjelentés

1982. május 3. - a meteorológiai intézet jelenti május 3-án, hétfőn este:

kellemes, meleg idő

várható időjárás az ország területére kedd estig: a derült éjszaka után napközben kevés felhő, száraz, enyhe idő várható. ismét sokfelé megélénkül, főleg a dunántúlon megerősödik a déli, délnyugati szél. a hőmérséklet holnap kora délután 20 fok körül lesz. /mti/

tr/s ie

18.31 030582 0409

.-.

sb0058 4 160 mtib2031

studióbemutató debrecenben

1982. május 3. - shelagh delaney angol szerző „egy csepp méz,” című színjátékát hétfőn bemutatta a debreceni csokonai színház studiószínháza. az előadást emőd györgy főiskolai hallgató rendezte, a díszleteket dóra gábor, a jelmezeket pilinyi mártá tervezte. a szerepeket markovits bori, csáky magda, csernák jános, borbély sándor és horányi lászló alakítják. /mti/

tár/rj sz ie

18.56 030582 0423

As 13.30
[Signature]

.-.

sb0059 4 160 mtib2032 /felhasználható 20 órától!/
 jazztörténeti hangversenysorozat

1982. május 3. - szekszárdon a babits művelődési központban négy hangversenyből álló jazztörténeti hangversenysorozatot tartanak. a hallgatók a koncerteken végigkísérhetik a jazz történetét egészen a mai modern stílusirányzatokig. a koncerteken hivatásos és amatőr együttesek, valamint szólólisták is fellépnek.

a hétfői hangversenyestén nagy sikert aratott a szekszárdi big-band együttes a művelődési központ színháztermében. a harminc tagú amatőr zenekar munkájában nemcsak hivatásos zenészek, hanem orvosok és más foglalkozású dolgozók is részt vesznek. az önálló hangversenyen az együttes dixieland zenekara, valamint a szekszárdi spirituálé együttes is közreműködött. /mti/

blb/sz/rj sz ie

19.01 030582 0749

--

sb0060 4 160 mtib2033 /felhasználható 21.15 órakor!/
 cha-cha-cha - bemutató a vörös csillag filmszínházban

1982. május 3. - egy tánciskolában irratlan szabály, hogy nem szabad lekérni a partnert. gruber ernő, a 17 éves kamasz azonban semmibe veszi a törvényt. ebből aztán bonyodalmak támadnak, amelyeket kovácsi jános mond el cha-cha-cha című filmjében, amelynek hétfőn tartották a diszbemutatóját a vörös csillag moziban.

a cha-cha-cha témája, ötlete az operatőr ifj. jancsó miklóstól származik, s kovácsi jánossal közösen készítették belőle a forgatókönyvet. a történet egy nap alatt játszódik, és felvillantja az akkori ifjúság tipikus gondjait, bánatait, és örömeit. az alkotás, amely a mafilm objektív stúdiójában készült, a fiatal rendező első önálló játékfilmje. ugyancsak először kapott szerepet rudolf péter, és tallós rita. a zenét a hungária együttes tagjai szerezték. /mti/

Va hatvanas években,

g/rj dg ie

19.07 030582 0865

as 18.10
 [Signature]

--

sb0061 4 800 mtib2037

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /1.rész/
 1982. május 3.

sb0001 új kereskedelmi létesítmények
 sb0002 háromszázadik rendhagyó...
 sb0003 gépbontók ösztönzése
 sb0004 kiállítások a magyar nemzeti...
 sb0005 gyárhoz megy a skála
 sb0006 fényvisszaverő szigetelőanyag
 sb0007 holstein-friz borjutrió
 sb0008 új gabonatarló a rábaközben
 sb0009 vízmelegítés hulladék hővel
 sb0010 galvanizáló berendezések...
 sb0011 környezetvédő higrágya...
 sb0012 hatékonyabb élőkommunikáció
 sb0013 gallium környezetkimélő...
 sb0014 elfekvő alkatrészek...
 sb0015 tüzek
 sb0016 elhunyt bányász józsef /braun/
 sb0017 eszperantó szavalóverseny
 sb0018 javult a tiszavasvári...
 sb0019 rendőrségi jelentés
 sb0020 halálos közlekedési baleset
 sb0021 berecz jános megbeszélése
 sb0022 műszaki-kémiai napok csopakon
 sb0023 időjárásjelentés
 sb0024 az országos tervhivatal...
 sb0025 afrikai szakszervezeti aktivisták
 sb0026 elhunyt váci miklós
 sb0027 kitüntetés
 sb0028 műszaki hónap csongrádban
 sb0029 hazaérkezett afganisztánból...
 sb0030 megszólal a táskák
 sb0031 ipari szövetkezetek... /1/
 sb0032 ipari szövetkezetek... /2/
 sb0033 új mezőgépek - betanítják...
 sb0034 ipari szövetkezetek... /3/
 sb0035 miskolci gyermekkórus sikere
 sb0036 a férj volt a gázoló...
 sb0037 országos fotókiállítás
 sb0038 megkezdődtek az akadémiai... /1/
 sb0039 megkezdődtek az akadémiai... /2/
 sb0040 a kisosztály választmányának ülése
 /folyt. köv./

rj-
 20.57 030582 1402

as

--

bel

- 42 -

1982.05.03.

sb0062 4 180 mtib2038

belpolitikai tartalomjegyzék .. /2.rész/

sb0041 goethe -napok az ndk kulturában
sb0042 megkezdődtek az akadémia... /3/
sb0043 bocskai emlékülés debrecenben
sb0044 megkezdődtek az akadémia... /4/
sb0045 elhunyt steer lajos
sb0046 megkezdődtek az akadémia... /5/
sb0047 kádár jános üdvözlő távirata
sb0048 szovjet műszaki és tudományos..
sb0049 meghalt vajda julia festőművész
sb0050 galambos tamás kiállítása
sb0051 kórusok diszhangversenye szegeden
sb0052 népművészeti kiállítás
sb0053 25 éves a tatabányai bányász...
sb0054 végső bucsu békés istvántól
sb0055 ndk oktatási küldöttség
sb0056 hazánkba érkezett az ifjuszocialisták
sb0057 időjárásjelentés
sb0058 stúdióbemutató debrecenben
sb0059 jazztörténeti hangversenysorozat
sb0060 cha-cha-cha bemutató
sb0061 tartalomjegyzék /1/
sb0062 tartalomjegyzék /2/
/mti/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pástor jános
szerkesztette: halasi györgy, fehér péter, izsák erika
- v é g e -

nj -
20.58 030582 0999

.-.-

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

budapest, 1982. május 04.

bel.

k e d d

sb0001 4 130 mtib1001

budapesti ivóvíz-prognózis /1.rész/

1982. május 4. - ha idén nyáron tartós lesz a kánikula, becslések szerint budapest napi vízfogyasztása elérheti az 1,300.000 köbmétert. ezt a hatalmas mennyiséget a fővárosi vízművek csak úgy tudja biztosítani, ha valamennyi kutja, termelőberendezése, csőhálózata és medencéje üzemképes állapotban van. ezért minden év tavaszán ugynevezett vízügyi közegészségügyi szemlén ellenőrzik: milyenek a berendezések, hogyan készültek a nyári csúc szezonra. a vízművek szakemberei, idei bejárásuk során egyebek között megtekintették a csepel-szigeti létesítményeket, a krisztina gépházat, a gellérthegyi medencéket, valamint a radnóti utcai és a kossuth lajos téri gépházakat.

a budapest déli részén meggyorsult lakásépítkezésekkel párhuzamosan, 1973-tól, több víztelepet is kialakítottak. eddig megépült a szigetujfalui és a tököli telep, melyeknek kutjai naponta mintegy 80 ezer köbméter vizet adnak. a víz 35 kilométer hosszú „roccla”, vasbetoncsövön - melyet a fővárosi vízművek saját gyárában készít - jut a csepeli új gépházba, mely a későbbiekben valamennyi csepel-szigeti kutsor működtetését, vizeinek minőségi vizsgálatát átveszi majd. már működik egy korszerű vízminőség-ellenőrző központi laboratórium, és itt helyezték üzembe közép-európa egyik legnagyobb teljesítményű automata csirátlanító berendezését.